

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor
10 kr., többzetű hirdete-
ténél olcsóbb. Nyitlatter
sora 25 kr. Bélyegdíj min-
den hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor nyomdájában és
a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

Megjelenik minden kedden.

Egyes szám ára 15 kr.

Az őszi megyei közgyűlés.

Főispán ur ömeltósága szabadságon távol levén, Sándor Béla alispán úr foglalta el az elnöki széket és az összeült közgyűlést meleg üdvözet után megnyitottan nyilvánítván jelentette mindenk előtt, hogy Ő Felsősege előtt Főispán úr vezetése alatt egy 11 tagú bizottság tolmácsolta Pécsent a megye hódotát, mit a Felsősege kegyesen fogadván, ugy a bizottságot, mint a küldő megyét biztosította királyi kegyelméről.

Ezután felolvastatt az alispáni jelentés, mely egész terjedelmében így hangzott:

Tekintetes megyei közgyűlés!

A megyei közügyek állapotáról szóló évnegyedes jelentésemet van szerencsém következőkben egész tisztelettel előterjeszteni.

A lefolyt évnegyedben a megye központi igazgatásánál az ügyek oly nagy mértékben folytak be, hogy az egész személyzet megfeszített tevékenységére volt szükség azok feldolgozásánál, mi dicséretére az illető tisztviselő uraknak — teljes mérvben sikerült is. Ezen rendkívüli ügyhalmaz okozta azt is, hogy a f. é. június hóban tartott megyei közgyűlés által részemre engedélyezett 6 heti szabadságidőből csak is egy hetet vettem igénybe, és tekintve a még mindig tartó munkaszaporodást, evvel valószínűleg szabadság-időmet ez időre be is fejeztem.

A járási tisztviselők tevékenysége is kielégítő. A múlt évnegyedben megvizsgáltam az almási szolgabírói hivatalát, és az ott tapasztalt rendről a legnagyobb elismeréssel nyilatkozhatom. Több hivatalát megvizsgálni a fennebb említett nagymérvű hivatalos elfoglaltság miatt, nem állt teltségemben.

A megyei házi pénztárt és az ott kezelt alapokat, valamint a megyei árvapénztárt — törvényes kötelememhez képest — havonként megvizsgálván, a mi a pénztári kezelést illeti, azt teljes rendben találtam. Meg kell itt azonban jegyeznem, hogy az árvaszéki pénztárban, — mint azt már két éve minden évnegyedben jelentésemben feljelenem, — a Rigyiczki és Brecka-féle csak is másolatban őrzött kötelezvények, mai napig sincsenek az eredetiekkel felelőre. Szükségesnek találnám, hogy a közigazgatási bizottság, melyet az árvaszék feletti felügyelet a törvény értelmében megillet, ezen körülményre újabb ismételve figyelmeztessék.

Ez alkalommal, hogy a megyei közönség a hírlapokban is tárgyalt kulai árvatári hiányról hivatalos uton is tudomást szerezzen, habár ez ügybeni intézkedés sem az én sem pedig a Tek. megyei közgyűlés hatásköréhez nem tartozik, — vagyok bátor az ügy állását hivatalos uton beszerzett információk alapján következőkben előadni.

Kula községe 1878. évi martius hó 30-án midőn is a jelenlegi árvaszéki főszámvevő ur hivatalát átvette — 9 évi árvatári számadással hátralékban volt. Ezek többszöri megszüretése után az 1869—1872. évi számadások beküldtetek az árvaszékhez és számvevőileg átvizsgáltattak. Az utóbbi évekről a számadások be nem terjesztettek, mert habár az 1873—1879. évbeliek elkészültek is, azoknak mint aggályosoknak elővizsgálatába becsajjtóznai a községi képviselőtestület nem volt hajlandó, és így a vagyonkezelésnek és az árvatárnak a helyszínen számvevőileg eszközözendő megvizsgálását, és az árvatárnak egyáltalában nyilvánosítását kérelmezte, mely kérelem az árvaszék által teljesítettén, ezen vizsgálat eredménye a következő.

Az 1869. évre szerkesztett számadás mérlege szerint az árvák követelése 144.625 ft 71 kr, a fedezet kötelezvényekben 127.997 ft 70 kr)
készpénzben 14.523 ft 19 kr) 142.524 ft 89 kr
hiány 2.090 ft 82 kr

Az 1869. évi megyei nyilvánosítás szerint az árvatári pontos kezelése mellett hiány vagy felesleg nem lehetne.

Azonban a helyszínen teljesített számvévi vizsgálat és nyilvánosítás szerint helyesbítve

1869. év végén az árvák követelése 148.355 ft 65 kr
a fedezet kötelezvényekben 96.673 ft 73 kr
hiány 51.676 ft 92 kr

mert a fedezet gyanánt elkönnyvelt, és így a számadásokban is felsorolt töke-

pénzek némely részére hiányoznak a kötelezvények, némelyek beszédhetlenekké lettek, némelyek egyáltalában nem is léteznek és egyedül hibás elkönnyvelés alapján vezetettek, és mind ezen felül a fedezet igényelte tökéből még nagy összeg egyáltalán hiányzik.

Ezen hiányokait felelősek, illetve megtéríteni tartoznak:

1-ször. Kirilovits Sándor volt közgyám megtéríteni tartozik 1126 ft 31 kr mert az ő kezeléséből származik, már 1853. évben beszédhetlen volt, így ment át az adóhivatal kezelésébe, és onnan 1861. évben vissza a község kezelésébe.

2-ször. Bográd József volt közgyám megtéríteni tartozik 3067 ft 64 kr ugyan a fennebbi okból.

3-ször. Dudás József 1861—1872. évben volt közgyám megtéríteni tartozik mert ezen összeget ő helyezte el, nem biztosította, és most beszédhetlen.

4-ször. Horn János 1873—1879. és 1880. szept. 12-ig volt közgyámot terhelik 43 rendbeli olyan töké, mely adósságot az illetők elismerték, de kötelezvényt még nem adtak, és melyek értéke kitesz 6459 ft 64 kr

23 rendeli oly elkönnyvelt töképenzek, melyekről kötelezvény nincs, az illetők már nem élnek, vagy a nyilvánosítás alkalmával meg nem jelentek, azonban a közgyám állítása szerint biztosítvák, ezek értéke kitesz 6411 ft 66 kr

50 rendbeli elkönnyvelt töké Horn János által eszközölt téves elkönnyvelés alapján hibásan vezetettek, tényleg már nem léteznek és így leirandó 11296 ft 52 kr

Ezeket kívül hiányzik még az 1873—1879. évi kezelésből származólag 5 ször. A vevőváci árvatár tartozik a kulai árvatárnak 20356 ft 95 kr

6-ször. A pénztár által kiadattak, a tartalék alaplól voltak fedezendőek, el nem könyveltettek és így pótlólag a tartalék alap számlájára elkönnyvelendőek 549 ft 97 kr

Összesen kitesz tehát a hiány mint fent már említve lett 51676 ft 92 kr

Ezen pénztári hiány biztosítása iránt az intézkedések az illető szolgabíró által megtétettek, a további intézkedések megtétele pedig a megyei árvaszék hatásköréhez tartozik.

Nálam azon panasz tétetvén, hogy a községi előjárók a biztosítási intézkedések körül mulasztást követtek el, — nem késtem a fegyelmi vizsgálatot mindannyi községi előjáró ellen elrendelni; mely vizsgálat a járási szolgabíró által megéjtetvén, a vizsgálati iratok hozzá megterjesztettek; azok alapján nem késendek határozatomat az illetők irányában meghozni.

A közbiztonsági állapot nem mondható kedvezőnek, habár az még aggályra okot nem szolgáltat. A vagyonbiztonság elleni vétségek a múlt évnegyedhez képest szaporodtak. A tél beálltával azoknak még nagyobb mérvben szaporodásától lehetvén tartani, nem késendek a szolgabírókat és ezek által a közbiztonsági közegeket fokozottabb tevékenységre felhívni, és különben is a helyi körülményekhez képest szükséges intézkedéseket a legnagyobb eréllyel életbeléptetni.

A közösen és rend biztosítása tekintetéből kétrendbeli intézkedésre volt szükség.

Szeghegyen egy tanító által állított elkövetett közérkölség elleni vétség miatt a községi lakosság egy része, szítva némely alattomos izgatók által oly elkeseredéssel viseltetett ezen tanító és annak pártján lévők ellen, hogy azokat folyton bántalmazásokkal illette. Miután ezen bántalmazások napi renden voltak, és a községi előjárók azoknak gátot vetni vagy nem birtak, vagy nem akartak, — az illető járási szolgabíró előterjesztésére oda egy más járásokból összevont megyei közbiztonsági közegekből alakított őrséget az illető község költségére kirendeltem. Miután ezen őrség néhány napig kiűn volt, a községi előjáróság a csend és rend fenntartásáért a felelősséget magára vállalta, minek folytán az őrség onnan elvonatott, és azóta a rendtelenségek ott meg is szűntek.

Hasonló intézkedést tettem Adára névze is. Ott névtelen falragaszok által a község izraelita vallású lakosai felgyújtással, kirablással és legyilkolással lettek fenyegetve. En ismervén Ada mezőváros lakosainak telvilágosodott gondolkodását és rendszerét —

ezen fenyegetéseknek nem tulajdonítottam ugyan fontosságot, és azt inkább a megyében terjeszteni kezdett ugynevezett antisemita szellemű röpiratok által felszított pajkosságnak vettem, — mindazonáltal az izraelita lakosság kérelmére és megnyugtatósa tekintetéből, az illető járási szolgabíró előterjesztése folytán, — azon napokra midőn a falragaszok szerint ezen bűnös üzelmek véghezvitele kilátásba helyeztetett, oda a járási csendbiztost egy saját ugy más járásokból közbiztonsági közegekből összevont őrséggel kirendeltem, de mint előrelátható volt, mi rendtelenség sem fordulván, elé, az őrség onnan két napi tartózkodás után elvonult.

Végre örömmel jelenthetem, hogy a közegészségi állapot az elmúlt évnegyedben teljesen kielégítő volt.

Az 1879. i. 31. t. c., mely szerint a szolgabírók erdőügyi pörökben itélkedni hivatvák, f. évi jul. 1-én életbe lépven, Kolozsvári Sándor, futtaki szolgabíró, mint ki multkoriban elmaradt, arra föleskették.

Amon József és társainak, a mult közgyűlés bánompénzben való elmarasztaltatásukra vonatkozó határozata ellen a mlga belügyministeriumhoz beadott felfolyamodvány, 10508 ik sz. a. oly utasítással küldetik vissza, hogy néáni jogorvoslat reményében a törvény ítélszéke előtt kereskedjenek.

A bánompénz kiadása iránti folyamodványuk pedig, mint mely semmi új, a mult ülésen meg nem cáfolt érvet nem tartalmaz, az állandó választmány javaslatához képest elűtetett; míg 10808 ftnyi kötbérük kiadatott.

Az árvaügy rendezése céljából kiadott és az 1877-iki 20 t. c. életbeléptetésére vonatkozó megyei szabályrendelet némely pontjára névze a belügyminister kifogásokat tett; ezen javítások nagyobb része egész terjedelmében elfogadtatott, csak két pontra névze történt módosító észrevétel.

a) A központi gyámpénztárról szóló számadásoknak már a tavasi ülésen leendő betérjesztése, mint-hogy a roppant sok tétel mellett az idő rövidsége a kívánatos pontos ellenőrzést lehetetleníti, mindig a nyári közgyűlésre halasztatni kérelmeztetett.

b) A községi árvatáraknak egyszerre tömegesen kívánt átvételét eszközölni roppant terhes és költséges, ugyszólván lehetetlen. Mert felelősség terhe nélkül az nem történhetvén, felelősséget pedig a megye csak úgy vállalhatván, ha hivatalos közgei az adólevelek pontos átvizsgálása után az irásban meglévő penzek tárgyi biztosítékairól is meggyőződtek: e célból a megyének mindig községbe egy 4-5 tagú szakbizottságot — tehát összesen 120-at — kellene kiküldeni; ami egyfelül évhosszra megakasztaná az árvaszéki tisztviselők működését; másfelül beláthatlanul költséges volna.

Elhelyett ajánlja az áll. vál., hogy a községek maguk szedjék be öt év alatt adósaiktól a kint levő penzeket és szolgáltatassák be az egyes törlesztési részleteket a központi árvaszéki pénztárba.

Ezen két pontra névze a magas belügyministerium jóváhagyása kikéretik.

Kovács György, volt alsókövili tanító özvegyének a község által elejtetni kért nyugdíj, volt fizetésének egy harmadában, vagyis száz forintban alapítottatik meg; és a volt határörvidéki képzési alaplól utólagos havi részletekben az özvegynek kiutalványoztatni határozattatik.

A batnai komp szállítási árszabásának megállapításához alispán elnöklete alatt Mihályi főügyész és Vissy aljegyző kiküldetik.

Felolvastatik Főispán urnak a szolgabírókhoz a továbbítandó penzek lassu kezelésének, megszüntetése tárgyában kibocsajtott rendelete, melyszerint tartoznak az olyatén penzeket 24 óra alatt az alispánra cizmetten a letéti pénztárba bejuttatni.

A zentai földadó bizottságba Majoros József elnök és Matkovics Lajos zentai szolgabíró ajánlatára ifj. Tóth József ókanizsai lakos ajánlatik.

Olvastatik Baja város kérvénye a Szabadkától odáig kiépítendő szárnyvonal pártolása iránt.

A megyeszerü érdekekre tekintetből ajánlja az állandó választmány, hogy a megyei utépítő alaplól öt évi tizezer forintos részletekben való törlesztésre ötvener forint megajánlássék s ezen költsön a kiválólag érdekelt Bikity, Borsód, Madaras, Almás és Kunbaja községek közmunkaváltás díjából törlesztessék.

A megye jövő évi költségvetése szó nélkül elfogadtatott.

A megyeház építésének ellenőrzésével megbízott Kovácsy Kálmán mérnöknek 60 ft havi rendkívüli munkadíj megjavattatik.

Kovács József-féle ösztöndíjra Főispán ur 8

méltóságának mint egyetlen folyamodó Kányó Fábrián bajai tanuló fog megerősítésre ajánlatni.

A szentmáts-feketehegyi uton 344 ftal, a szeghegy-hegyesi uton 183 ftal a szeghegy-feketehegyi uton 1642 ftal előirányzott hidaknak árlejtés utáni kiadása nem sikerülvén, alispán ur a lehetőleg előnyös és célszerű intézkedések megtételével ez iránt is megbizatik.

Gramantik Ferenc béklyői segédjegyzőnek a jun. 21-iki segédjegyző választás ellen beadott óvása alaposnak találtatván, a megválasztott, minthogy képesítve nincs, állásától fölmentetik Panaszos mégse helyeztethetik vissza, mert a járási szolgabíró szerint nem végleg, hanem csak egy kónapi felmondással bizonytalan időre vétetett fel.

A bresztováci orvosválasztás elleni, valamint az ókanizsai hitelemzőknek a díjazás fölemelése érdekében benyújtott felfolyamodása, elejtetik.

Több apró folyó ügy elintézése után alispán ur az évnegyedes közgyűlést bezárótnak nyilvánította.

LEVELEZÉS.

Petrovosszellő, 1880. évi szept. 25.

Különös egy község ez a mienk; már ismét oly kuriózum adta elő magát benne, ami, úgy hiszem, minden ajánlgatás nélkül is magára vonadja a — kir. tanfelügyelő figyelmét. Csodálatos hogy a népnevelés terén a kettős (egyházi és világi) felügyelet dacára is, vagy talán ép ezért történetnek rendellenességek. De beszéljünk maguk a tények!

A helybeli rom. kath. népiskolákban már június 10-én tartattak meg a zárvizsgálatot; de azért az iskolák „javítása miatt” még most, szeptember végén sem, kezdhették meg az előadásokat, s valószínűleg október közepéig nem is kezdik, mert közben a kurzusvezetés alkalmából engedélyezett törvényes szünet is megérkezett. Ekként nálunk az összes szünet, június 10-étől október 10-ig számítva négy teljes hónap tart; lehet-e tehát csodálkozunk, ha ily körülmények között a tanító nem képes elvégezni a kitűzött tananyagot, a gyermek pedig nem felel meg iskolába küldői várakozásának.

Hogy az előadásokat szeptember 1-én „nem lehetett” megkezdeni, az szent igaz; aki az iskolák közelében megfordult, arról minden kétséget kizárólag meggyőződhetett; mert ott csakugyan a javítások folynak. De ez azokat, akik ez ügyben felelősséggel tartoznak, nem menti, mert a javítgatásokat, ha már oly nagy mérvben váltak szükségessé, hogy pár nap alatt elvégezni nem lehet, nem augusztus végén, hanem oly időben kellett volna kezdeni, hogy szeptember 1-ére bevégezhetők volna. Erre június 10-étől szept. 1-éig bizonyára elég idő volt. A tény állandék ez; de vele szemben a felelősséget senki sem hajlandó elvállalni, ami kitűnik onnan, hogy ha a már türelmetlenkedő tanítók az előadások megkezdésének idejét illetően interpellálják az iskolaszéki elnököket, ez a községi bíróság, a bíró pedig a község mérnökéhez utasítja „az alkalmatlankolót.”

Ha ily tagadhatatlanul nem a rendjén való dolog Bács-megyében, a kettős felügyelet dacára megeshetik: önkénytelenül azon szomorító kérdést intézzük magunkhoz, hogy mi minden nem történhetik az ország műveltelebb és lakatlanabb vidékein.

Hogy ezen itt általam elmondott s méltán megrovást érdemlő dolognak kicsoda a végső oka, nem tudom és nem is kutatom; annyit azonban tudok, hogy a tapasztalatlan közs. képviselő testület és bíró nem lehet az oka, mert ezek, ha idejében fórumjuk elé vitették volna az ügy, kétségkívül nemcsak a szükségességét, hanem a szükségességét is végrehajtották volna a kellő időben.

Paulus.

Boldogasszonyfalva, 1880. Szeptemb.

Tekintetes szerkesztő ur!

A földműves gazdára a majdnem véghetlenségig tartó sok esőzések után végre valahára szép verőfényes napok következtek be; a nagytömegekben lezuhanó Isten áldása sok szegény s gazdag földművesnek vált végzetessé, mit csak akkor vehettünk észre, midőn a dús áldással kecseszetű asztagok kibontása után azok földig ázva a termést minőségileg elsilányították.

Nagy szerencse községünk úgy vidékére, hogy a multkor levelemben jelzett műt a Dunát könnyen hozzá férhető teszi úgy a község s vidékének földműves lakossága nincsen kényszerítve mint eddig termékeit a majdnem 3 és fél mérföld távolságra fekvő Apatin mezővárosába szállítani, mert mindig akad kereskedő, ki a vidéken termelt terményeket jó áron vásárolja be, — a kereskedelem itt immár oly fejlettségnek indult, hogy bárminemű terményt Dunánknál épp úgy árusíthatjuk el mint például Apatinban. — Zombor városa eddig mint emporium szerepelt, de ma oda jutottunk, hogy példakép a zab mely minőségileg a teleskaival értékben egyenlő, ott helyben méter mázsánként 20, de 40 krral olcsóbban fizettetik mint nálunk; ezen elősorolt előnyök megének bölcs kormányzatának köszönhető, s hova sülyednek azon alaptalan rossz akaratu vádak melyek a közérdekre ily szükségessé vált műt építésének megkezdése de befeljesésekor is egy a megyénkben igen magas állást elfoglaló uri egyén személyére rágalomként szórattak.

Tanulság ebből az, hogy minden mi jó s közhasznú a tudatlan vagy ha úgy akarjuk a rossz lelkiesség által támadásnak van kitéve; nincs megyénkben

végrehajtott nagybbszerű mű, mely a közeli és távoli közönségre oly jótékony hatást gyakorolna, mint ezen említett műt; — Hála és köszönet azoknak kik ezen közérdeket felfogni tudván, a kicsinyes törpe szellemű rágalmozók seregére mit sem adtak.

Nem a jövő, de a jelen is megmutatta már, hogy minden önérdék nélküli nemes cél kell hogy elismerésben részesüljön. Utolsó levelem óta, melyet tekintetes szerkesztő úr teljes terjedelmében közölni oly szíves volt, községünkben két megemlítésre méltó sajnós esemény adta magát elő. Sajnos, a gabonánkra oly nyomasztólag ható külföldi verseny termelőinket rohamosan arra kényszeríté, hogy járgány és gözcséplő gépekkel magát eláraszsa. Ez nem volna ugyan sajnós, de sajnós az, hogy az ily rohamosan importált gépekhez kevés a műértő. Így történt, hogy egy itteni 14—15 éves szép ifjú a járgány kerekét megolajozni akarván, széles borjuszájú inge a kerék által elkaptott, egész keze majdnem törzsig el lett morzsolva, a fiu rögtön orvosi segély hiányában elvérzett s másnap meghalt.

Másik eset egy helybeli gözcséplőnél alkalmazott kévéhányó a kévéket elfogadó leányzókkal enyelegvén, az egyik őt megtaszította, hátrálás közben a gép dobjába lépett, mire lába s lábalszárának egy része a gép által elszakított; sajátságos, hogy midőn ezen szerencsétlenség véle történt, első szava egy magyar kifejezés kíséretében az volt, hogy: „vége a huzárságnak” — de mi több, másnap, a midőn a műt orvosok lábát levágták, eszméletre ébredésekor első szava az volt, hogy bizony jövőre csámpos csárdástancos lesz belőle. Ez jellemzi magyar népünket, hogy a legvégzetesebb pillanatokban is bátorságát és öntudatát megőrvi tudja. Tiszteletreméltó járásorvosunk Dr. Schlesinger és községi orvosunk Friedmann Samu a műtétet Oláh István segédlete mellett szerencsésen véghez vitték. Fáradozásukért köszönet a szegény napszámos család nevében!

Járgány és gözcséplő gépekről lévén szó, el nem mulasztandó tekintetes szerkesztő urat értesíteni arról is, hogy a multkor levelemben említett fékvesztett gép, midőn levelem tartalmáról értesült, egy boszus lett, hogy mérgeben egy reggel 60 akót fogyasztott a nélkül, hogy azt mozgásba lehetett volna hozni, — utólag értesültem, hogy ez sem a gép szeszélyének, hanem a kazán rossz voltának tulajdonítható.

Legközelebbi levelemben megírom tekintetes urnak Felső Uralkodónknak a gombos-bogojevai állomáson miként történt ünnepes fogadtatását, mert a vonat habár reggeli fél négy órakor érkezék Gombosra mégis az 59 pernyi késés, időt ad bővebben szemlét tarthatni.

r. l.

Egy agglegény barátomhoz.)*

Még mindig egymagad bolyongsz

A terhes élet utain?

Tudd meg, hogy aki nem szeret,

Többé-kevésbé mind Kain.

Öröme így félakkora,

Mert nincs, ki megkészerzi azt:

De búja kettős, mert kisem

Nyujt — hogy feles legyen — vigaszt.

Ki él magának? — A virág

Átörökíti illatát;

A dalba fáradt vén madár

Helyettesül ifjat át.

Amit kipárolog a föld,

Esőben újra visszahull.

Egy buzaszem huszat hoz a

Szántás-vetés jutalmul.

Megmondta már az Isten is:

„Kevés az ember egy maga;

Hajoljon a növel közös

Igába önkényes nyaka.”

„Amely gyümölcsfa nem terem,

Kivágatik; — mit fog helyét?” —

Mért nem tehetne joggal így

Meddön hagyott hazád veled?

Nagy Széchenyink ledönt bitót,

Csakhogy ne fogyjon a Magyar . . .

Érthetne ebből mind, aki

Megházasodni nem akar.

M. I. L.

A bécsi nőkről.

A minap egy bűnügy tárgyalása, a női osztály legaljasabb köréből merítve, csigázta fel a közönség kíváncsiságát, mely bizonyosan önköz is elhatott. Olvashatták, minő kíváncsisággal, minő feszült figyelemmel kísérte a női világ legtisztességesebb osztálya a tárgyalás minden pontozatát, holott annyi sikamlós hely, annyi leplezetlen feltüntetése a legocsányabb prostitúciónak hajtott volna szívenpirt vidéki hölgyeink szemérmes orcáira. Ez tán furcsa szíben tünteti fel a residentia hölgyeit, azért vidéki hölgyeink ezen esetleges előítéletének gyengítésére szolgálhatnának soraim.

*) Megjelent az „Ústökös” utolsó számában.

Alapos a nézet, hogy Bécs valamennyi német város közt a legszebb nőket bírja. De Bécs legszebb hölgyei nemcsak hogy tudják, miként szépek, de észrevétetik is, hogy tudják. És ezt oly sokképen roszszalják fölük. Kihívásnak tekintik ezt, pedig ép ellenkezője, a biztosság érzete ez a férfivel szemben, azon szép bizonyítvány ez, melyet a férfivilágnak adnak (a mit ez utóbbi — valljuk be — nem egészen érdemel meg), hogy a nők t. i. hiszik, miként a férfiktól tiszteltetnek és minden kétértelműség nélkül csodáltatnak. Épen a bécsi nő az, ki a férfivilággal szemben higgadt biztosságot áru el, ki soha sem fél, hogy talán félreértetnek, és ha más városbeli hölgyön ezen félnétség elég gyakran és könnyen észrevehető, kedvetlenül hat az férfire és nőre egyaránt. Ki mindenben veszélyt lát, sokat kell, hogy e veszélyre gondolt vagy emlékeztetett legyen. Midőn ez előtt néhány hónappal egy műkiállításnál két egymás fözt familiaris hölgyet Makartnak ama festménye előtt láttam, mely keretei közt Minerva öltözékű városi szépségek egy csoportját tartalmazá, a hölgyekhez közeledtem és azon üdvös szokás alapján, hogy a férfi kíséret nélküli hölgyeket a visszautasítás kockázatára nélkül sans gene szólíthatjuk meg, megszólítottam, és azon szelleműs modorral, melynél fogva mindjárt első szavam egy megkapó élc szokott lenni, „jó napot” kívánván nekik, titkos mosolylyal kérdém fölük: hogy tetszik nekik a művész e remek képe? „Nem értem — válaszolt a nők egyike — mi bámulatost találnak a férfiak e képpen? Oly szépek mint ezek — a festményre mutatott — akár csak mi is vagyunk, ugy-e Anna?” Végtelen eleganciával siettem igazat adni neki.

Hanem hamis felfogás lenne, e nyilatkozatban mást keresni, mint azt, hogy a világrt sem legszebb hölgyei Bécsnek, kik az ünnepelt festésnek modellkép szolgáltak, és hogy az, a mi itt festve van, a bécsi szépségek legmagasabb niveauját távolról sem éri el. A bécsi nő ezen elfogulatlansága gyakran tovább is halad büntetlenül.

Ez az oka, hogy a társalgás a bécsi nővel minden férfinek, kinek csak egy csipetnyi műveltsége van, — kimondhatlan kellemes, elragadó, mert a bécsi nő mindenbe belecsacsog, saját nézetével — bárminő gyermekes legyen az — tartózkodás nélkül lép elő, soha sem mutat félelmet, ügyetlennek vagy műveletlennek tetszeni, a legkedvesebb módon taníttatja magát, tanítójának szoros előadását a legnaivabb, a közvetlen képzeletből vett hasonlat közbevetése által elénkíti, gyakran kiegészíti vagy javítja. És ha egy bécsi társaságból hazamegyünk, soha sem kell félnünk, hogy itt vagy amott idétlének vagy sértők valánk. Mulatságot szerzettünk, ha csak sokat csacsogtunk és jókedvűek voltunk, nem bírálnak meg, és nem vetnek az aranymerlegre hátunk megett. És minthogy tudjuk, hogy ez soha sem történik meg, mindkét részről eszevegünk, a hogy ép ajkainkra jó. Az igazi bécsi kedélyes („fidel”) és szerény, inkább akar tudatlannak, mint arrogansnak feltűnni. Vendéglőbe jöve — ha van még egy üres hely — bármily már occupált osztályhoz ülhetünk; nemcsak hogy megengedik, de nemsókára a legbizalmasabb társalgásba becsátkoznak velünk. És ez mindenesetre kellemes és ép ezen okból vagy teljesen üres, vagy teljesen occupált asztalokat lehetünk a bécsi vendéglőkben.

De családunk, ha azt hinnők, hogy a bécsi kedélyességét annyira viszi, miként szenvedély iránt nem is bír fogékonyssággal és érzékenységgel. A bécsi nő is osztja nemének gyengéit és szenvedélyeit. A toilettebeni pompa túlesigáztatik ugyan, hanem a világrt se higyük, hogy a legelegánsabb „Ringstrasse”-beli hölgy nem bírna jártassággal a cérna, a gyűszű, de sőt a törölő rongy körül is. Ebéd utántól színház utánig házon kívül van, kecsessége mellett toilettejét is szereti bámultatni, utóbbi gyakran jobban irigylri riválnőjétől, mint előbbi. Két barátunk — az egyik a modern haute finance, a másik a legősibb patriciusi családból való — az operában egy páholya volt. A patriciusú legnagyobb bossúságára a bankárné — nevezzük E'senhardtnek — barátinőjének minden új toilettejét utánoztatta és második, gyakran már a következő előadásra hasonló ruhában, csakhogy még merészebb mellkivágásban jelent meg a színházban. Ennélfogva gyakran kétes volt, kinek szóltak az első parquettlések csodáló és excellens urí publicumnak lorgnietjei. Egy szép estén egyedül ül a patriciusú páholyában, másodsor van rajta egy Párisból csak tegnapelött érkezett minta után készített ruha. Egyszerre csak belép bankárnék tökéletesen hasonló ruhában, roppant merész kivágásban. „Megyek kedvesem — szólt a patriciusú a szenvedélytől reszkető hangon — mert azt hiszik, hogy furdót veszsz” és eltávozott a színházból.

A bécsi nő a mily gyermektegyű, oly szenvedélylyel szeret, és hamis lenne, philistricus hidegséggel vádolni és ép ezért kevés folyam van, mely hullámai közt annyi szerencsétlen áldozatot rejtene, mint a Bécs mellett elhaladó Duna. Családi körében boldog és elégedett. Ezt a legszegényebb munkáscsaládnál is találjuk, a mi nagy részét azon — bécsi föllemvonását képező — gondatlanságon alapul, melylyel jövője elé néz.

Blitz Sándor.

Pattantyúk.

Vastag. Mi lehet az oka annak, hogy egy hét alatt 12000 lélekből nem halt meg senki, holott máskor 3—5 halott esik napjára.

Széles. Hacsak az nem, hogy az orosok majd mind oda vannak nyaralni.

Egy ember meghalt egyetlen kis fiának koporsót és keresztet csináltatván, hazamenőben az orvosnak is bejelentette a halálesetet.

„Hogy hívják a fiút?,” kérdi az orvos
„Nem istudom, feleli az elszomorodott atya, majd
behozom a keresztjét; rá van írva.

„Nesze, fiam, idd meg ezt a kis sört,” szolt négy
éves fiának az apó, a félig kiivott sörös poharat oda-
nyújtván neki. A fiú megízlelte, de kijelentette, hogy
több nem kell neki, „mert nagyon sörös ez a víz.”

Ügyvédi irály. Egy zombori ügyvéd klienseivel
a per megnyertét tudatván, így fogott a pennája:
„Perüket a törvényszéknél megnyertem.” Midőn azonban
a kocka fordult, s az ellenfél kerekedett felül, a tisztelt
ur így irt: „Perüket a királyi táblán elvesztették.”

„Nagyon ritkán látom most kendet az Adler-
korcsmában:” szol egy iskolászeki tag társához, mire
ez ily magyarázatot adott: „Hja, kedves kolléga, min-
dennek meg van a maga oka-foka, tudja kend, hogy
e héten lesznek a tanítóválasztások, s akkorra phen-
tetem mizgamat.”

Egy jóképű tiszamelléki ember a szokottnál mé-
lyebben beletekintvén a pálinkás üvegbe, bátorságot
nyert és beállt boszniai fuvarosnak, Palánka környé-
kén azonban ujjal megdölgvén a dolgot, megszö-
kött. Nemsokára az esemény után többek előtt azon
nyilatkozatot kockáztatá, miszerint ha pénz volna, ő
az egész világot bentázná; erre négy éves kis fia ezt
mondá: „Az ám, hisz Bosnyákországba sem mert kend
elmenni.”

Nyári nap volt, s a ló, melyet egy subane kötő-
fékénél fogva tartott, „legyeskedett”, s pedig oly
ügyetlen és barbár módon, hogy a legény könnyező
és szikrázó szemekkel így szolt: „Ejnye fikom ezt a
lovat, de megütötte képével a pofámat.”

„Ki engedte meg neked, hogy a padokon szalad-
gálj?” kérdi a hirtelen belépő tanító egy k-s deákját?
„Hát, tanító uram, ma reggel korán eljöttem is-
kolába, mert”

„Kérdésekre felelj,” gazember, rival rá a tanító.
„Mert hát a tejesasszonynak ed's anyám két liter
tejet, meg egy liter pálinkát küldött, azután”
„Ezt kellett volna mindjárt mondanod, fiam”:
szolt hátat fordítva a könnyen megengesztelődött
tanító.

Hirek.

Ő Felsége legkegyelmesebb urunk és királyunk
névünnepe a helyb. róm. kath. egyházban fényes isteni
tisztélet tartatott, melyre az itteni összes tisztikar ka-
tonai és polgári részről, ugy az ifjuság és nagyszámu
közönség volt jelen. A mise alatt a zombori dalkör,
ugy Trischler Emma, Markovics Mari, Thim Flóra,
Heindlhofer Emma, Vojnics Bella, Fehér Enlalia k. a.
és Dalmay Takács Klementina urhölgyek Es-dur Dia
belli című misét szívemelően énekelték. — Tamásy
Csépany Fanni urnő pedig az éneket orgonán kísérte.

A királyi Felség pécsi utja alkalmával — ha igaz
— Szabadkán egy bűnyő minden áron átkarván nyuj-
tani fia hadmentesítése érdekében, kérvényét, miután az
indulóházhoz kirándult tömeg a legnagyobb esendre és
tisztos visszahúzódsra szorítottatott, megkerülte a vona-
tot, a királyi kocsinak ablakán bekocogott és — benyuj-
tott kérvénye kegyesen elfogadtatott. Bizalma vagy
együgyűsége volt-e ennek a polgártársnak nagyobb? . . .

Felkerjük a közügynek mindazon nemes barátait,
akik városunk mult viszonyait vagy történetét ismer-
ik, hogy efféle adataikat a napirenden levő utcake-
resztelés alkalmából általunk nyilvánosságra hozatni
s így az illetékes városi bizottságnak figyelmébe aján-
lani sziveskedjenek; nehogy — mint rendszeren — kö-
zömbösen véve most, az intézkedés óráiban ezt a fon-
tos ügyet, majd később orvosolhatlan panaszzokkal
kelljen előállniok. Akármilyen jóakaratu bizottság sem
tudhat minden apró adatot; ellenben, ha a nagy kö-
zönség segíti és támogatja, annyi haszon mindeneset-
re lesz, hogy a behozandó utcanévek az érdeklődők
együttes munkálkodásának, a város multjának s a
közvélemény óhajának nyilatkozataiként lesznek te-
kintendők. És ez egy nemzedékre kiható reform be-
hozatalánál az összes értelmiséget tette szólító in-
dökként becsülendő.

A szelencsei Molnár-utca mindkét oldalát maguk
jósántából jóformán kikövezték a háztulajdonosok;
kivált a baloldal ugyszólván végig járható már, csak
a Stebler-féle porta hosszában nincs még se feltöltve
se kirakva. Hallomás szerint az érdemes városatya
még az ősz folyamán szinte szándékozik a különben
kész sornak kiegészítését foganatosítani. (Mi több
bet is tudunk: azt is hallottuk, hogy már a szüksé-
ges téglát is megrendelte.

Ullmannsky őrnagy, városunknak katonai és pol-
gári köreiben egyaránt kedvelt egyéniség, pénteken a
reggeli vonattal, összes ismerőseinek meleg rokonszen-
vétől kísérve, új állomási helyére, Bihácsra távozott.

A megyei bizottsági tagok napirenden levő válasz-
tása alkalmából közfigyelembe ajánljuk azon körülményt,
hogy az utolsó közgyűlésen a központiakon kívül alig
jelentek meg huszan. Nem kell az olyan atyafira vok-
solni, aki csak addig szereti a közbizalmi hivatalt, míg
teherrel nem jár.

Volvác György, bezdani plébános és szentszéki ül-
nök, sept. hó 27-én 83 éves korában végelgyengülésben
elhunyt.

Hymen. Mihálkovits Dezső, az első hazai taka-
rékpénztár hivatalnok, a zentai polgármester fia, je-
gyet váltott Luka, ipolysági országos képviselő kedves
leányával, Annával.

Szabadkán a sept. 29-ikén tartott törvényhatósági
közgyűlésen a megüresült tanári állomásra 13 pályázó
közül Mamuzits Benedek 39 szótöbbséggel választat-
ott meg.

A palicsi fürdőre ugyanezen közgyűlésben 2500 ft
póthitel engedélyeztetett.

Szombatra virradóra két betöréses lopás történt; u.
m. egyik Jovanovics Száva boltján a Csitaonica alatt.
Ezeket az éjjeli őr észre is vette, de mielőtt zajt üthetett
volna, levették, ugy hogy fekszik bele. 25 ft apró pén-
zen kívül mást innen el nem vittek. A másik a Ráczki
Csivutin lópiaci boltjának betörése. Innen minden érté-
kes emészthető cikket s a készpénzt mind elemelték.
Mindakét lopás 2—3 óra között történt. A rendőrség
félíg meddig nyomukban van. Ez az eset még indokol-
tabbá teszi azon multkori javaslatunkat, hogy ne késse-
nek a házi urak éjjeli öröket fogadni.

Szántován Pletikoszits Istvántól tíz db. hízó disznó
ellopattott.

Az őszi ellenőrzési szemle a közös hadseregbeli tar-
talékosok számára f. hó 20-án a városházánál fog tartatni.
A honvédeké f. hó 25-én ugyanott tartatik.

422 közös újonc hat hétre városunkba szállásolat-
tott be; azután kiképezve lemennék az ezredhez Bi-
hácsra.

Maximovits Szilárd barátunk f. hó 4-én esküdött
örök hűséget Ruzsics Antonia kisasszonynak. A fiatal
pár az összekelés után Olaszországba utazott.

A zombori szerb tanítóképzéde 1880—81 tanév
elején felvett tanítói és tanítónői növendékek száma.
Az I. osztályban: 20 tanítói, 12 tanítónői növendék;
a II. osztályban: 15 tanítói, 23 tanítónői növendék; a
III. osztályban: 16 tanítói, 12 tanítónői növendék. Ösz-
szesen: 51 férfi és 47 női képezdei növendék.

Ifj. Krutelik Jozsef, okleveles őbcesei másodjegyű,
sept. 27-én jegyet váltott Őbcesén Szonomár kis-
asszonynyal, a köztisztletben álló Szonomár ked-
ves leányával.

A bajai vásáron 350 ft értékű két ló kocsi-
val együtt gazdátlanul találtatott; gazdája maig se jelent-
kezett. Valószínű, hogy a lovak lopottak. — Apró Gy.
topolyai és Lakatos János sztanisics cigányok egy ta-
tabázi ember zsebéből 85 ftot kiloptak, de a rendőrök
által tetten éretvén, a járásbíróshoz átkísértettek. —
Egy szabadkai cigány kocsihoz kötve egy csikó talá-
tatott, melynek gazdája csakhamar jelentkezett, de ne-
vezett cigány állításaként a csikó tudtán kívül köt-
tett a kocsihoz. Igenis. . .

A megyei közgyűlésen a kocsmák nyitvatartására
vonatkozólag alkotott községi szabályrendeletek meg-
erősítették s hétköznapiokon este 10-ig, ünnepeken éj-
félig terjedő mulatási időben történt a megállapodás.
Most már ezt csak köztudomásra hozni s a közrend ér-
dekében megtartatni van hátra.

(Érvényes 1880. évi augusztus hó 1-től.) A nagy-
méltóságú magyar kir. közmunka és közlekedési és a
cs. kir. kereskedelmi miniszterium által a robbanékony
tárgyak vasuti szállítási szabályozása tárgyában,
f. é. július hó 1-én kibocsátott rendelet értelmében, oly
robbanékony tárgyak után, melyeknek szállítása a pol-
gári áruforgalomban egyáltalában megengedtetik, a déli
vasut kivételével valamennyi osztrák-magyar vasuton
az általános díjszabások I. rendes osztályának kétsze-
rese fog beszédeni. A cs. kir. szab. déli vasut vonalain
ilyenm. szállítványok után az ezen vasut díjszabá-
sönyében foglalt II. sorozatu díjtétel kétszerese szá-
mítatik. Azonkívül az ily tárgyakról értesítésért
ugyanazon díj szedetik be mint a távsürgönyök kézbe-
sítéséért.

A „Zombori kaszinó-egyleti dalárda” szombati hang-
versenye minden tekintetben sikerült. Fölment bennün-
ket az est művészi sikerének részletes méltatásáról azon
körülmény, hogy Fellegi Viktor, országos ísmert ze-
neszerző, a szombati főpróbán jelenlevén, méltányló el-
ismerésének kifejezésére alig talált szavakat. Mégis a
közönség hangulata után itélve lehetetlen külön is ki-
nem emelnünk Vojnics Bella k. a.-nak három ízben vi-
harosan megújrázott, számos koszoroval kitüntetett és
percekig tartó éljenzéssel jutalmazott népdalát, vala-
mint a hasonló lelkesedéssel fogadott „Vigan dalolt a
madár” c. duettjét Tárcazy Jozefina k. a.-nyal. Végül
a szinte megújrázott s köztetszéssel találkozott Huber
Károly-féle fohászt kell kiemelnünk, melyben Köcsön
Lajos ur szóló-részletei kiválólag tetszetek. Igazán,
nem ajánlhatjuk eléggé dalárdánkat a minél szélesebb
körű anyagi és szellemi pártolásra! A művészi rész le-
jártsza után kedélyes tánc vette kezdetét, melyben a
jókedv hullámai igen magasra fölesapodtak. Az első
négyest 36 pár járta. Az első csárdást háromszor, a
másodikát ötször megújrázták. Csak a nap későn keltén
mult, hogy nem világosan oszolt szét a társaság, mert
a színe-java reggeli ötkör bucsuzott el egymástól.

T—i. Köztudomású tény, hogy a helybeli zálog-
intézetekbe betett zálogtárgyakra igen keveset adnak
kölcson és ezenfelül gyakran előfordul, hogy ép a sze-
gény ember az árverés napjáig sem képes zálogát ki-
váltani. Most nem elég, hogy minden három hónapban
árverés tartatik, de olyan tárgyakat — melyekre mint
fent említett — értékéhez mérve igen csekély összeg
kölcsonöztetik, — de a melyek valóban értékesek, az
„intézet” maga veszi meg, illetőleg nem bocsájtja ár-
verés alá; pedig ha árverés alá kerülne, magasabb
árát lehetne érte kapni és a szegény zálogadó a
félüfizetett összeget élvezhetné. Ajánljuk ezen mani-
pulatiót a rendőrség atyai figyelmébe.

A helybeli adóhivatalban egymásután több hamis
bankót vettek észre; u. m. egy hamis ötforintost. En-
nek ismertető jelei a következők: a) meglepő hü azért,
mert foto-autographia vagy photo-lithographia, b) a
hamisítvány fekete színe jóval halványabb, vagy is
inkább sötét barna, és c) a pénzjegyen szokásos B b
13 sorszámot az alsó fekete kétharmad részben elfedi;

mi a valóknál nem jó elő. De lefoglaltatott tegnap egy
10 frtos bankjegy is mint hamisítvány; ennek ismer-
tető jelei pedig ezek: 1. hogy ez is photo-auto- vagy
photo-lithographia. 2. a fekete szín itt is inkább sötét
barna. 3. hogy a víznyomat a lehető leghűbb; de na-
gyon is transparent, mi feltűnő. 4. hogy jobbról P. P.
s. és balról No 974889 sorjeleket hordja a hamisítvány.
A hamisítványokat Kubitska adóárnok ur sziveségé-
ből mi is láttuk s meg kell vallanunk, hogy gyanul-
tan kézből szó nélkül elvettük volna.

A „Vadászkürt” első emele-i folyosója zártta ala-
kittatik át; mi kivált bálók alkalmával megbecsülhetlen
előnyt biztosít. A táncterem is izlésesen kifestetett, ha
tehat a város közönsége szélesebb körű pártolásban nem
részesíti az időnkint mulatságokat rendező, és a fenti
ok miatt nagyobb kiadásokba vergődő publikumot: elle-
het városunk készülvén, hogy ma-holnap se egyesek, se
testületek nem fognak nyilvános mulatságokat rendez-
ni. Ezt kivált azoknak írjuk, kik a dalárda sikerdús es-
télyén távolléttükkel tündökölték.

A Fernbach-báz előtti téren össze-vissza földhá-
nyások hevernek, melyek pedig más sülyedt utcákban
— pl. a szelencseiben — sikeresen szolgálhatnák egyen-
getésre. Kérjük is a mérnöki hivatalt, hogy azoknak el-
használása, illetőleg ezen piactér rendbehozása iránt
haladéktalanul intézkedjék.

A zombori állami fogymnásium szegény tanulóit se-
gitő egyesület célja: A zombori állami fogymnásium
szegény, jó viseletű és szorgalmas tanulóinak — nemze-
tiségi és valláskülönbőség nélkül — részint pillanatnyi,
részint állandó segítségben való részesítése. Az egyesü-
let vagyona áll: a) Az e célra már beszerzett és a zom-
bori takarékpénztárban kamatozás végett elhelyezett
268 frtnyi alaptőkéből; b) Az egyesület tagjai közé
lépett tanulóktól évről évre beszédenő egyesületi tag-
sági díjakból (1 frt); c) Az ez ügy iránt érdeklődő
közönséghez évenként kibocsátandó aláírási ivenek be-
gyülemendő adományokból; d) Az egyesület vagyonának
gyarapítása céljából netalán rendezendő előadások jö-
vedelméből; e) Esetleges hagyományokból. Ebből a tanu-
ló ifjuság által befizetett tagsági díjak pillanatnyi
segélyezésre fordítatnak, míg a többi pénz takarékpénz-
tárban tőkésittetik, s e tőkének kamatai állandó
segélyre 40 frtos ösztöndíjak alakjában fordítatnak.
Ez egyesület működését e tanév elején avval kezdte
meg, hogy mintegy 12 tanuló részesített, kiknek a
tankönyvek és tanszerek beszerezhetését lehetővé tette.
Az aláírási ivenek e napokban küldettek két a tanügy
iránt érdeklődő közönséghez; ajánljuk őket a tanuló
ifjuság nemeslelkű barátainak legmelegebb figyelmébe.
Az aláírási ivenek begyülemendő összegek e lapban nyil-
vánosan fognak nyugtáztatni. Eddigi adakozás: A ta-
nári kar 16 frt.

Könyvradományok szegény sorsú r. k. vallásu ta-
nulóknak a szükséges iskolai könyvek megvásárolhatá-
sára. Baloghi és Tárcazy ivén: Fejér Gyula 2 forint,
Széchenyi József 5, Strilich Mihály 1, Szakácsi F. 1, Koc-
kár Zsi: a 1, Turszky Jenő 1, Milasevits Sándor 1, Pol-
zovits Aron 2, Vujevich Zaka 2, N. N. 1, Sándor Béla 5,
Szalay Károly 1, Bielicky Kálmán 1, Egy olvashatatlan
név 1, Virter Károly 1, Sztipicsné 1, Parcsetics 1, Bur-
nách János 50 kr, Fratricsevics Béla 1 forint, Lovich
Kálmán 1, Cziedler Teréz 1, Dr. Ráta 2, Kórics Eszter
1, Hadsits Dömötör 1, Tárcazy Mór 2, öz. Turszky
Paulina 50 kr, Blumenthal János 2 forint, Középesi Já-
nos 1, Wippler Sándor 1, Sziksz György 1, Egy olvas-
hatlan név 1, Dr. Havel 1 forint.

Tiffenbach és Csias ivén: Bartha József 2 forint,
Karácsonyi Gyula 2, Mihályi János 1, Fernbach 2, Dr.
Wolf 1, R. N. 1, Heindlhofer 2, Budai 50 kr, Egy olvas-
hatatlan név 1, Bieber 1 forint

A befolyt összegből részesült tíz tanuló, kiknek
névben fogadják a jószívű adakozók a legforróbb kö-
szönetet!

Maison Mihály.
Nász. Csütörtökön délelőtt tartotta egybekelését
Urváry Sándor ur Loosz Mariska kisasszonynyal Baján,
aldás és szerencse kísérje frigyüket.

Merey Agoston gymnasiumunk egyik jeles tanára
eljegyezte Kolonics Teréz kisasszonyt. Hosszan tartó
felhőtlen boldogságot kívánunk frigyükre!

Felkerjük az érdeklődő vidéki kereskedőket, kül-
nösen pedig t. kartársainkat, a tanító urakat, hogy a
„Bácskai Naptár” célszerű elarúsítása érdekében hoz-
zájuk küldendő falragaszt minél biztosabb és alkalma-
sabb helyen kifüggeszteni, a reájuk címzendő levelet
pedig megválaszolni sziveskedjenek.

Egyben az új évharmad küszöbén kérjük levele-
zőinket, hogy előre is elfogadva szives köszönetünket
közhasznú buzgalmukért, érdekes tudatni valóikat ezen-
tul is jókor küldjék be.

Tisztelt közönség!

A »Bácska« fen tud ugyan állani a jelen
pártolás mellett, de jövedelméből szellemi mun-
káit még mindig nem lehet díjazni. Kérjük
tehat mindazokat, kik egy életrevaló, sokoldalú
és független központi megyei lap létét óhajtják,
ne késsenek az okt.—dec. évnegyedre 1 frt
50 krral előfizetni.

Szerkesztői üzenet.

N. Gy. urnak. A Mihailovics Euthym-féle ösztöndíj ügyében a
kezelő választmány által az ön kárára állítólag elkövetett jogtalanság
s az ismételt ministeri leiratok és utasítások dacára is tanusított szük-
keblőség kevésbé közérdekű, semhogy egész hasábotok szentelhetnének
megvitatásuknak. Ha rövidebben beküldi, közöljük.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

H I R D E T É S E K.

Ich nahm meine Zuflucht zu Ihrer
Malz-Gesundheits-Chocolade Nr. 1,
und schon nach dreitägigen Gebrauch derselben erlangte ich zu meiner eigenen und meiner Angehörigen Ueberraschung meine volle Gesundheit wieder.

(Selbstausgesprochene Worte des Genesenen.)

Oeffentliche Anerkennung

über die wunderbare Heilung von Hals-, Brust-, Magen-, Nerven- und Lungenleiden.

An den k. k. Hoflieferanten der meisten Kaiserliche Europa's, Herrn

Johann Hoff,

k. k. Rath, Besitzer des goldenen Verdienstkreuzes mit der Krone, Ritter hoher preussischer und deutscher Orden

Wien, Fabrik: Grabenhof 2, Fabrik-Niederlage: Graben, Bräunerstraße 8.

Euer Wohlgebohren!

Ich kann nicht umhin, Ihnen mit aufrichtigen und warmen Danke die erfreuliche Mittheilung zu machen, daß ich nach dreimaliger, in kurzer Zeit nacheinander folgender Brustfellentzündung, Krampfbüßen, Blut- und Materialauswurf, kurz einem Zustande vollständiger Entrüstung, nachdem ich allseits aufgegeben wurde, auf Anempfehlung meines Schwagers zu Ihrer Malz-Chocolade meine Zuflucht nahm und schon nach dreitägigem Gebrauche derselben zu meiner eigenen und meiner Angehörigen Ueberraschung meine volle Gesundheit erlangte. Diese wahrhaft wunderbare Heilung erzielte ich, wie erwähnt, durch den Gebrauch von Malz-Chocolade und zwar Nr. 1.

Ich bitte Sie, geehrter Herr, diese Zeilen als ein kleines Zeichen meiner Dankbarkeit für meine Lebensrettung entgegenzunehmen und im Interesse aller Leidenden diese meine Anempfehlung der Hoff'schen Präparate zu veröffentlichen. Zum Schluß wollen Sie noch vernehmen, daß meine Heilung durch Ihre Malz-Chocolade, zumal die rasche Wirkung derselben von Jedermann nicht genug angefaßt und bewundert wurde, und zum Beweise, daß ich mich keiner Uebertreibung schuldig mache, könnte ich Alles, was ich berichten, wahrheitsgetreu vor Gott und der Welt bezeugen. Ich grüße Sie bestens und zeichne mit aller Hochachtung Ihre dankbuhdige Anna Pestl, Webersgattin, Ameis (N. De.) 3. Dez. 1879.

(Bitte um Zusendung von 5 Kilo Malz-Chocolade Nr. 1.)

Ämtlicher Heilbericht.

Lazareth der neuen Kaserne in der Pionierstraße, Berlin. Um neue Zeugnisse des trefflichen Hoff'schen Malzextrakt-Gesundheitsbieres, das den Verwundeten so gut gethan, daß sie es ungern entbehren, ersucht im Namen der pflegenden Damen.

Minister v. Noon.

Hauptdepot: **Stefan Popits Zombor**, Hauptplatz, in 4-2
Theaterplatz **Jóó Dezsó**.

AZ ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

ingylen

biztosít az első évre

LAKHÁZAKAT ÉS GAZDASÁGI ÉPÜLETEKET

úgy, hogy a díjfizetés

az ingyen év előzetes élvezete után

csak a második évben veszi kezdetét,

ha az ily épületek nála hat évi tartamra biztosítanak.

Bővebb felvilágosítást nyújt

A zombori takarékpénztár
ügynök.

Jakobcsics Mihály
ügynök.

Vasárnap október hó 10-én.

itt helyt utol-

a nagy

jára látható

történelmi

MUSEUM

a vásár téren,

az e célra fölállított 100 láb hosszú sátorban több mint 100 lánggal megvilágítva. E műtarlatban részint a múltban élt, részint a jelenben élő híres egyének egész életnagyságukban természetű másolatban láthatók.

Nyitva áll esti 5 órától 9 óráig.

Beléptidj I. hely 20. II. hely 10 kr. o. é.

R. Bracco, igazgató.

Pályázat.

A Hódásághon alakult kisedővő egyesület részéről egy kisedővő tanítónei állomásra ezennel pályázat nyitattik.

Ez állomás illetménye a) kézpénzben 400 forint o. é. b) szabad lakás és fűtés. Tannyelv magyar; az illető tanítóknak azonban jártassággal kell bírnia a német nyelvben. A képesítési okmányokkal felszerelt pályaműveket f. é. október 16-ig a hódásághon kisedővő egyesület elnökségéhez intézendők.

A tanítónei egyelőre egy próbaévre megválasztva, köteleztetik f. é. november 1-én állomásukat elfoglalni.

Hódáságh, szeptember 21-én 1880.

3-2

Csizmayer József,
egyleti elnök.

1245. sz.
közsg. 1880.

Mohol község előjáróságától.

Pályázat.

Mohol község előjárósága részéről ezennel 400 forintnyi évi kézpénz fizetés mellett rendszeresített segédjegyzői állásra pályázat nyitattik.

Mindazok tehát, akik eme állást elnyerni óhajtnak, tartoznak beigazolni, hogy Bács-Bodrogh megye bizottságának 1878. évi december hó 17-én 755 ex 1878. sz. a kelt szabályrendelet g.) pontja szerint, e megye tettes állandó szakbizottsága által, a jegyzői hivatal viselésére képesítve vannak, valamint hogy a hivatalos magyar nyelven kívül még a szerb nyelvet is tökéletesen bírják.

A pályaműveket Mohol község előjáróságához leendő benyújtására nézve, a határidő f. 1880. évi október hó 10-re kitűzetik.

Kelt Moholon, 1880. szeptember 14.
Szűts István, jegyző. 2-1
Szabó Antal, szbíró.

Joanovits M.

Hatóságilag engedélyezett tudakozó és szolgálatot közvetítő intézetét és ügynökségét

ZOMBORBAN

a szerb egyház tulajdonát képező épületben
f. évi október hó 1-én megnyitotta.

Közvetít mindennemű szolgálatot, elvállal hazák és földek adás-vevése és bérbeadására iránti megbízásokat.

Legnagyobb készséggel eszközöltetnek megbízások és adatnak felvilágosítások.

Együttal értésre adatik, miszerint egy jó állapotban levő zongora eladó és egy egész ház f. évi november hó 1-jétől bérbe vehető.

3-1

895. szám.

eln. 1880.

Árlejtési hirdetmény!

A zombori kir. törvényszéki elnökség részéről közhírré tétetik, hogy a nevezett kir. törvényszék, zombori kir. ügyészség és kir. járásbírószámára a jövő 1881-ik évre beszerzendő következő szükségletek fognak árlejtés alá bocsájtani.

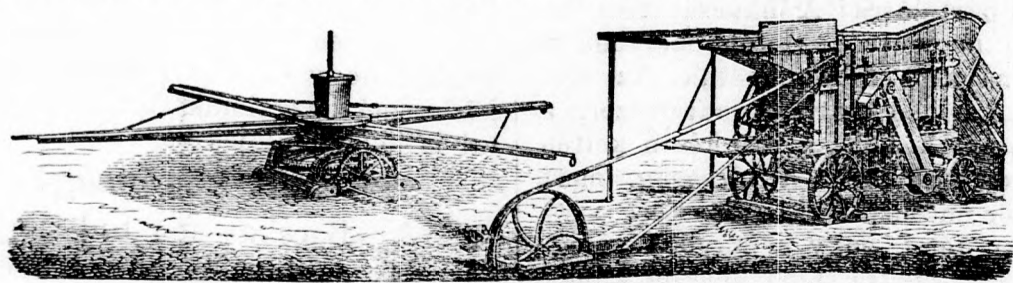
1. A kir. törvényszék, kir. ügyészség és zombori járásbírószám, valamint a fogház helyiségeinek fűtésére szükséges 438 1/2 köbméter kemény tölgy hasábfá. 2. A kir. törvényszék, ügyészség és fogház helyiségeiben levő lámpák egész évi megvilágításához szükséges körülbelül 800 kilogramm tisztított kőolaj.

Ezen szükségletek beszerzése tekintetéből megtartandó árlejtési és zárt ajánlati tárgyalás folyó évi október hó 5-ik napjának délelőtti 9 órájára a törvényszéki elnökség hivatali helyiségeibe azzal tüzetik ki, hogy a tűzifa köbméterenkénti kikiáltási ára 2 forint 64 kr., a kőolaj kilogrammjáé pedig 28 kr. leendő.

Válakozni kívánók a közelebbi feltételeket a törvényszéki irodaigazgatónál megtekinthetik. Zomborban, 1880. évi szeptember hó 20-án.

2-1

Széchenyi József,
kir. törvényszéki elnök.

CLAYTON és SHUTTLEWORTH

gazdasági gépgyárosok.

Raktár: BUDAPEST, vácozi körút.

Ajánlják valamennyi eddig létezett világtárlaton első jutalomdíjat nyert

gőzmozdonyokat, fa-, szén- és szalma-tüzelésre berendezve, gőzcséplőgépeiket, biztosító (dobvéd) berendezéssel, továbbá

1-6 lovas járgány-cséplőgépeiket, tisztító és zsákoló szerkezettel,

gabonatisztító-röstállkat, boronállkat, szénagyűjtőket, fűkaszáló- és gabonaszárító-gépeiket, egyvasú egy mint a híres szabadalmazott háromvasú ekeket, valamint minden más egyéb gazdasági gépeiket a legjutányosabb árak mellett.

Képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve megküldetnek. 20-20.